

Reactie GGD, Brijder en Trimbos rioolwateronderzoek gemeente Noordwijk, juni 2022

Het rioolwateronderzoek levert objectieve data over de totale hoeveelheid geconsumeerde drugs gedurende een bepaalde periode en draagt bij aan het verduidelijken van de mate van middelengebruik in Noordwijk. Met dit onderzoek zijn bijna alle inwoners van Noordwijk meegenomen (93%), met uitzondering van inwoners uit De Zilk die aangesloten zijn op een andere RWZI. Naast de gemeente Noordwijk (71%), zijn delen van gemeenten Teylingen (27%) en Katwijk (2%) aangesloten op RWZI Noordwijk. Deze inwoners zijn ook meegenomen in het hier gepresenteerde rioolwateronderzoek. Samen met de gezondheidsmonitor van de GGD en de ervaringen uit het werkveld ontstaat er een betrouwbaar beeld dat ons helpt om interventies op het gebied van verslavingspreventie en harm-reduction (het terugdringen van gezondheidsschade door het gebruik van drugs) gericht in te zetten. Daarnaast kunnen de onderzoeksresultaten mogelijke aannames met betrekking tot middelengebruik in Noordwijk enigszins nuanceren.

Bij het lezen van de onderzoeksresultaten is het belangrijk ons te realiseren dat de uitkomsten per middel een optelsom zijn van het middelengebruik van de experimentele gebruiker tot en met het gebruik van inwoners met een afhankelijkheid. Het onderzoek vertelt ons niet om hoeveel gebruikers het gaat en in welke mate het gebruik toe te schrijven valt aan de inwoners of bezoekers van de gemeente. Een deel van de inwoners die bekend is met middelenproblematiek zoekt hulp, een groot deel doet dit niet. Omdat er sprake is van een behandelkloof kunnen we geen direct verband aantonen tussen de resultaten van het rioolwateronderzoek en de gegevens van Brijder die betrekking hebben op Noordwijk. Daarnaast weten we niet of de inwoners die bij Brijder in behandeling zijn (geweest) of ze waren gestopt met gebruik of nog steeds gebruikten ten tijde van het rioolwateronderzoek.

De onderzoeksresultaten sluiten aan bij het huidige beeld omtrent het middelengebruik in Noordwijk. De resultaten geven ons geen informatie over de aard van het gebruik, zoals de hoeveelheid gebruikers en de motieven van gebruik. Wat het onderzoek ons wel vertelt is dat ons vermoeden, namelijk dat het middelengebruik in Noordwijk niet zorgwekkender is dan in andere gemeenten waar een dergelijk onderzoek uitgevoerd is, klopt. Al kunnen de demografische kenmerken van deze steden afwijken van die van Noordwijk.

Tegelijkertijd levert het onderzoek vragen op. Er was bij meerdere stimulantia, met name amfetamine, een opvallende piek te zien op zondag en woensdag. Is de piek op zondag en dinsdag toeval of is er sprake van een scene waarin gebruik rond deze dagen vaker voorkomt? In welke gemeente (Teylingen of Noordwijk), op welke locaties, wanneer en door wie worden de middelen genuttigd? Komen de cijfers overeen met ervaringen vanuit handhaving en politie? Wat is de invloed van het versoepelen van de coronamaatregelen geweest? Het onderzoek naar deze vragen, die deels door monitoring van de GGD te beantwoorden zijn, levert een waardevolle aanvulling op de onderzoeksresultaten.

Daarnaast nodigen de resultaten uit dit onderzoek ons uit om de huidige preventieinterventies onder de loep te nemen en te bekijken of deze voldoende aansluiten en welke hiaten er mogelijk nog zijn. Doordat de resultaten ons laten zien in welke mate de verschillende onderzochte middelen worden gebruikt kunnen we onze interventies op het gebied harm-reduction gericht inzetten.